ప్రాంతీయ సంఘాన్ని ఏ ఆర్టికల్ ప్రకారం రాష్ట్రపతి నియమిస్తారు?

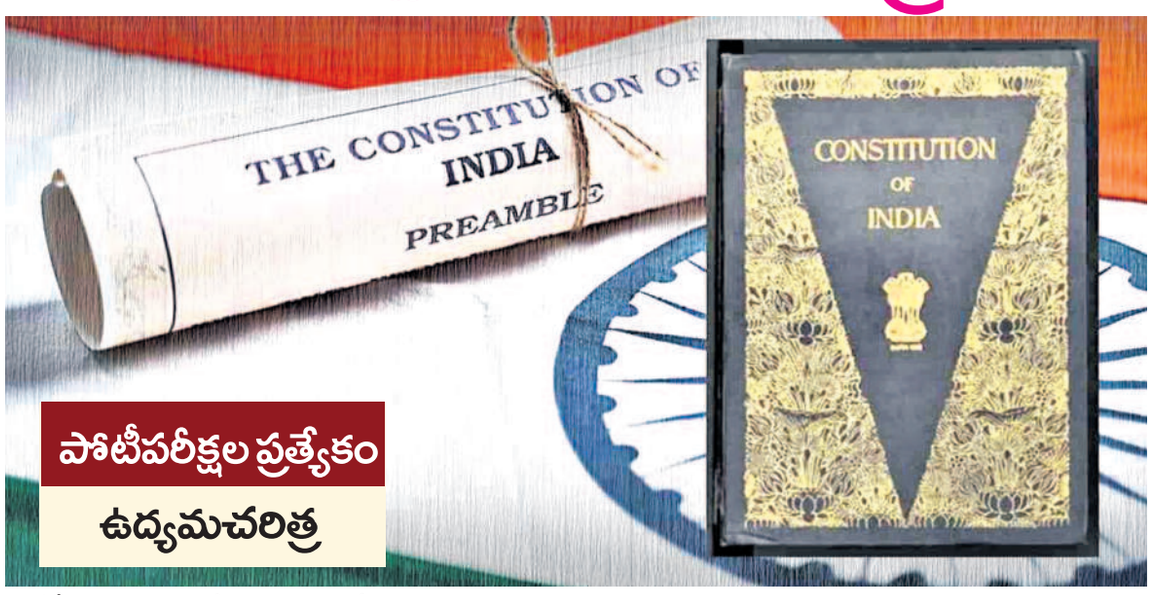

పోటీపరీక్షల ప్రత్యేకం

ఉద్యమచరిత్ర

ఫిబ్రవరి 4 తరువాయి

10. తెలంగాణ రీజినల్ కమిటీ ఉపాధ్యక్షులను వారి పదవీకాలంతో జతపరచండి.
1. మాసుమాబేగం ఎ. 1958-62
2. కోదాటి రాజమల్లు బి. 1962-67
3. టీ రంగారెడ్డి సి. 1967-72
4. సయ్యద్ రహమత్ అలీ డి. 1972-73

ఎ) 1-బి, 2-ఎ, 3-డి, 4-సి
బి) 1-సి, 2-డి, 3-ఎ, 4-బి
సి) 1-ఎ, 2-బి, 3-సి, 4-డి
డి) 1-ఎ, 2-సి, 3-బి, 4-డి

జవాబు : డి

వివరణ –
1. మాసుమాబేగం : 1958-62
2. కోదాటి రాజమల్లు : 1962-67
3. టీ రంగారెడ్డి: 1967-72
4. సయ్యద్ రహమత్ అలీ : 1972-73

11. 1968, జూలై 10న తెలంగాణ హామీల దినం నిర్వహించిన యూనియన్ ఏది?
ఎ) ఏఐటీయూసీ
బి) టీఎన్‌జీవో యూనియన్
సి) ఐఎన్‌టీయూసీ
డి) తెలంగాణ విద్యార్థి సంఘం **జవాబు : బి**

వివరణ : అన్ని రకాల అసంతృప్తితో ఉన్న తెలంగాణ ఉద్యోగులు కేఆర్ ఆమోస్ ఆధ్వర్యంలోని టీఎన్‌జీవో యూనియన్ 1968, జూలై 10న తెలంగాణ హామీల రోజు నిర్వహించింది

- తెలంగాణ రక్షణల అమలుకు ఉద్యమం చేయాలని నిర్ణయించుకొని దానికి మద్దతు కూడగట్టడానికి టీఎన్‌జీవో నాయకులు అన్ని జిల్లాల్లో పర్యటించారు. ఈ పర్యటన బృందంలో సభ్యుడైన ఉపాధ్యాయ సంఘం నేత కే రామసుధాకర్ రాజు తమ అనుభవాలను పుస్తకరూపంలో తెచ్చారు.

12. పెద్ద మనుషుల ఒప్పందంలో పేర్కొన్న అంశాలకు సంబంధించి కింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.
ఎ. మిగులు నిధులను రెండు ప్రాంతాల అభివృద్ధికి సమానంగా ఖర్చు చేయాలి
బి. తెలంగాణ అభివృద్ధి కోసం ప్రాంతీయ మండలి ఏర్పాటు
సి. ముఖ్యమంత్రి, ఉపముఖ్యమంత్రి పదవుల్లో ఒకటి తెలంగాణకు కేటాయించాలి
డి. ఉద్యోగ నియామకాల్లో ముల్కీ నిబంధనలు పాటించాలి
పై వాక్యాల్లో సరైనది/సరికానిది ఏది?
ఎ) ఎ, బి సరైనవి బి) ఎ, సి, డి సరైనవి
సి) బి, సి, డి సరైనవి డి) పైవన్నీ సరైనవే **జవాబు : సి**

వివరణ : రాష్ట్రానికి సంబంధించి కేంద్ర, రాష్ట్ర సాధారణ పరిపాలనా వ్యయం ఆంధ్ర, తెలంగాణ జనాభా నిష్పత్తి ప్రకారం భరించాలి. ముఖ్యంగా తెలంగాణ మిగులు నిధులు ఆ ప్రాంత అభివృద్ధికే కేటాయించాలి. ఐదు సంవత్సరాల వరకు ఈ ఏర్పాటు ఉండాలి. తరువాత తెలంగాణ శాసన సభ్యులు కోరిన పక్షంలో ఈ గడువును మరో ఐదు సంవత్సరాలు పొడిగించవచ్చు.

- రాష్ట్ర శాసనసభలో తెలంగాణ సభ్యులు నిర్ణయించిన విధంగానే మద్య నిషేధం అమలు చేయాలి.
- తెలంగాణలో ఉన్నత విద్యా సౌకర్యాలు తెలంగాణ వారికే లభించేలా చేయడంతో పాటు ఆ సౌకర్యాలను ఇంకా మెరుగుపర్చాలి. లేకపోతే మొత్తం సాంకేతిక విద్యతో సహా అన్ని విద్యాలయాల్లోను మూడో వంతు తెలంగాణ విద్యార్థులకు కేటాయించాలి.
- ఏకీకరణ కారణంగా, ఉద్యోగాలు తగ్గించాల్సివస్తే ఆ తగ్గింపు జనాభా నిష్పత్తి ప్రకారం జరగాలి.
- ముమ్ముందు రాబోయే ఉద్యోగాలు రెండు ప్రాంతాల జనాభా ప్రాతిపదికపై ఉండాలి.
- ఐదేళ్లపాటు తెలంగాణలో పరిపాలన, న్యాయశాఖల్లో ఉర్దూ భాషకున్న స్థానం కొనసాగాలి. తరువాత ప్రాంతీయ మండలి ఈ అంశాన్ని చర్చించి, అవసరమైతే సవరించవచ్చు. ఉద్యోగాల్లో చేర్చుకొనే ముందు తెలుగు భాష వచ్చి తీరాలనే నిబంధన విధించరాదు. ఉద్యోగంలో చేరిన రెండేళ్లలోగా తెలుగు నేర్చుకోవాలనే నియమం ఉండవచ్చు.
- తెలంగాణలో జనాభా నిష్పత్తి ప్రకారం నిర్ణయించిన ఉద్యోగాల్లో చేరడానికి అభ్యర్థులు ఆ ప్రాంతంలో 12 సంవత్సరాలు నివాసం ఉండాలి.
- తెలంగాణ సర్వతోముఖాభివృద్ధి చెందడానికి ఒక ప్రాంతీయ సంఘం ఉండాలి.
- తెలంగాణ ప్రాంతంలోని వ్యవసాయ భూముల అమ్మకం, ప్రాంతీయ సంఘం ఆధీనంలో ఉండాలి.
- ఈ ప్రాంతీయ సంఘంలో 20 మంది సభ్యులు ఉండాలి. తెలంగాణలోని 9 జిల్లా ప్రతినిధులుగా 9 మంది శాసనసభ్యులను శాసనసభ ఎన్నుకోవాలి. శాసనసభలోని తెలంగాణ సభ్యులు పార్లమెంటు నుంచి గానీ, అసెంబ్లీ నుంచి గానీ, ఆరు గురు సభ్యులను ఎన్నుకొంటారు. ముఖ్యమంత్రి, స్పీకర్ మినహా తెలంగాణ ప్రాంతానికి చెందిన మంత్రులంతా ఈ సంఘంలో సభ్యులుగా ఉంటారు.
- ప్రాంతీయ సంఘాన్ని రాజ్యాంగంలోని 371 ఆర్టికల్ ప్రకారం రాష్ట్రపతి నియమిస్తారు. అందువల్ల ఇది చట్టబద్ధమైన సంస్థ. ప్రణాళిక రచన, అభివృద్ధి వ్యవహారాలు, నీటి పారుదల, ఇతర వ్యవసాయ పథకాలు, పారిశ్రామికాభివృద్ధి, తెలంగాణలో ఉద్యోగాలు, ప్రజారోగ్యం, మద్యపాన నిషేధం వంటి అంశాలను ప్రాంతీయ సంఘం పరిశీలించి సముచిత నిర్ణయాలు తీసుకుంటుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, ప్రాంతీయ సంఘానికి మధ్య అభిప్రాయ భేదం కలిగితే తుది నిర్ణయం కోసం, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నివేదించవచ్చు. ఈ ఏర్పాటు మధ్యలో, మరో ఒప్పందం లేకపోతే సమీక్ష 10 సంవత్సరాల తరువాత జరుగుతుంది.
- మంత్రివర్గ నిర్మాణంలో ఆంధ్రప్రాంతం నుంచి 60 శాతం, తెలంగాణ ప్రాంతం నుంచి 40 శాతం ఉండాలి. తెలంగాణ ప్రాంతం నుంచి ఒక ముస్లిం మంత్రి కూడా ఉండాలి.
- ముఖ్యమంత్రి ఆంధ్ర ప్రాంతం వారైతే, ఉపముఖ్యమంత్రి తెలంగాణ వారై ఉండాలి. తెలంగాణ వ్యక్తి ముఖ్యమంత్రి అయినప్పుడు కూడా ఇదే సూత్రం వర్తిస్తుంది. హోం, ఆర్థిక, రెవెన్యూ, ప్రణాళికాభివృద్ధి, పారిశ్రామిక శాఖల్లో కనీసం రెండైనా తెలంగాణ వారికి ఇవ్వాలి.
- హైదరాబాద్ ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు 1962 వరకు తెలంగాణకు ప్రత్యేక కాంగ్రెస్ కమిటీ ఉండాలని కోరుకున్నారు. దీనికి ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు అభ్యంతరం తెలియజేయలేదు.

13. పెద్దమనుషుల ఒప్పందం ఉల్లంఘనలకు సంబంధించి కింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.
ఎ. మిగులు నిధులను తెలంగాణకు ఖర్చు చేయలేదు
బి. 1973లో ముల్కీ నియమాల రద్దు
సి. హైదరాబాద్ ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ కమిటీ రద్దు
డి. తెలంగాణ ప్రాంతీయ మండలిని 1973లో రద్దు చేయడం
ఎ) ఎ, బి, సి బి) ఎ, సి, డి
సి) బి, సి, డి డి) పైవన్నీ సరైనవే **జవాబు : డి**

వివరణ : పెద్దమనుషుల ఒప్పందం, నూతన రాష్ట్రం ఏర్పడిన వెంటనే ఉల్లంఘించారు. ఇది వలసపాలకుల ద్వారా ఏర్పడిన ప్రధాన సమస్య అది.

1. ఉపముఖ్యమంత్రి పదవి రద్దు – నూతన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి నీలం సంజీవరెడ్డి ఆంధ్రప్రాంతం వ్యక్తి, ఇతను తెలంగాణ ప్రాంతం – వ్యక్తికి ఉపముఖ్యమంత్రి పదవి ఇవ్వకుండా ఆ పదవిని రద్దు చేశారు. అంతేకాకుండా ఉపముఖ్యమంత్రి పదవి 6వ వేలు వంటిదని పేర్కొన్నాడు. ఇది మొదటి సమస్య, ప్రధానమైనది కూడా.
2. తెలంగాణలోని భూముల కొనుగోళ్లు – తెలంగాణ ప్రాంతీయ కమిటీ అనుమతి లేకుండానే తెలంగాణ ప్రాంతంలో సాగుభూములను ఆంధ్రవారు కొనుగోలు చేశారు. నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్ట్ పరిధిలోని భూములు ఆంధ్రావారు కొనుగోలు చేశారు. ఖమ్మం, వరంగల్, ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని అటవీ భూములను ఆంధ్రవారు కొనుగోలు చేశారు
3. తెలంగాణ మిగులు నిధులకు గండి – భార్గవ కమిటీ నివేదిక ప్రకారం, తెలంగాణ మిగులు నిధులు, ఆంధ్రాప్రాంతానికి తరలించారు
4. ముల్కీ నిబంధనల ఉల్లంఘన – విద్యా సంస్థల్లో ప్రవేశాలకు, ఉద్యోగాల్లో ప్రవేశాలకు ఉన్న ముల్కీ నిబంధన విషయంలో 12 ఏళ్ల స్థానికతకు బదులుగా కేవలం 5 సంవత్సరాల స్థానికతకు మాత్రమే పరిగణనలోకి తీసుకోవడం ఒక ఉల్లంఘన
5. హైదరాబాద్ కాంగ్రెస్ కమిటీ రద్దు – ఆంధ్రనాయకులు హైదరాబాద్ కాంగ్రెస్ కమిటీని రద్దు చేయించారు
6. రాష్ట్ర శాసనసభలో తెలుగువారి ప్రాతినిధ్యం – నూతన రాష్ట్ర శాసనసభలో మూడింట రెండువంతుల సభ్యులు (2/3), ఆంధ్రప్రాంతంవారే ఉండటం ఒక ఉల్లంఘన, నూతన రాష్ట్రం పేరు విషయంలో ఉల్లంఘన
7. హైదరాబాద్ రాష్ట్రం అనే పేరు ఖరారైంది. అయితే ఆంధ్రనాయకుల పలుకబడి కారణంగా పునర్విభజన బిల్లు 1956లో ఆంధ్రప్రదేశ్‌గా నామకరణం చేసింది
8. నీలం సంజీవరెడ్డి, దామోదరం సంజీవయ్య, కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి వంటి ఆంధ్రా, రాయలసీమ ప్రాంతానికి చెందిన ముఖ్యమంత్రులు కోస్తాంధ్ర రాయలసీమ ప్రాంతాల అభివృద్ధికి కృషి చేశారు.

14. పెద్ద మనుషుల ఒప్పందానికి సంబంధించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి
1. తెలంగాణలో ఉద్యోగాల కోసం ముల్కీ రూల్‌ను అనుసరించాలి
2. తెలంగాణలో భూములు అమ్మడం, కొనడం రాష్ట్ర హోం మంత్రిత్వశాఖ ఆధ్వర్యంలో జరగాలి
3. ఈ ప్రాంత సమగ్ర అభివృద్ధి పర్యవేక్షణకు తెలంగాణ ప్రాంతీయ కమిటీని నియమించాలి
4. మంత్రుల్లో 60 శాతం ఆంధ్ర నుంచి 40 శాతం తెలంగాణ నుంచి ఉండాలి
పై వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి.
ఎ) 1, 2 బి) 1, 3, 4
సి) 2, 3 డి) పైవన్నీ **జవాబు : బి**

వివరణ – పెద్దమనుషుల ఒప్పందంలోని
1. రాష్ట్రానికి సంబంధించిన కేంద్ర, రాష్ట్ర సాధారణ పరిపాలనా వ్యయం ఆంధ్ర, తెలంగాణ జనాభా నిష్పత్తి ప్రకారం భరించాలి. ముఖ్యంగా తెలంగాణ మిగులు నిధులు ఆ ప్రాంత అభివృద్ధికే కేటాయించాలి. 5 సంవత్సరాల వరకు ఈ ఏర్పాటు ఉండాలి. ఆ తరువాత తెలంగాణ శాసన సభ్యులు కోరిన పక్షంలో ఈ గడువును మరో ఐదు సంవత్సరాలు పొడిగించవచ్చు.
2. రాష్ట్ర శాసనసభలో తెలంగాణ సభ్యులు నిర్ణయించిన విధంగానే మద్య నిషేధం అమలు చేయాలి
3. తెలంగాణలో ఉన్నత విద్యా సౌకర్యాలు తెలంగాణ వారికే లభించేలా చేయడంతో పాటు ఆ సౌకర్యాలను ఇంకా మెరుగుపరచాలి. లేకపోతే మొత్తం సాంకేతిక విద్యతో సహా అన్ని విద్యాలయాల్లో మూడోవంతు తెలంగాణ విద్యార్థులకు కేటాయించాలి.
4. ఏకీకరణ కారణంగా, ఉద్యోగాలు తగ్గించాల్సివస్తే ఈ తగ్గింపు జనాభా నిష్పత్తి ప్రకారం జరగాలి
5. ముమ్ముందు రాబోయే ఉద్యోగాలు రెండు ప్రాంతాల జనాభా ప్రాతిపదికపై ఉండాలి
6. ఐదేళ్లపాటు తెలంగాణలో పరిపాలన, న్యాయశాఖల్లో ఉర్దూ భాషకున్న స్థానం కొనసాగాలి. తరువాత ప్రాంతీయ మండలి ఈ అంశాన్ని చర్చించి, అవసరమైతే సవరించవచ్చు. ఉద్యోగంలో చేరిన రెండేళ్లలోగా తెలుగు నేర్చుకోవాలనే నియమం ఉండవచ్చు.
7. తెలంగాణలో జనాభా నిష్పత్తి ప్రకారం నిర్ణయించిన ఉద్యోగాల్లో చేరడానికి అభ్యర్థులు ఆ ప్రాంతంలో 12 సంవత్సరాలు నివాసం ఉండి ఉండాలి
8. తెలంగాణ సర్వతోముఖాభివృద్ధి చెందడానికి ఒక ప్రాంతీయ సంఘం ఉండాలి
9. తెలంగాణ ప్రాంతంలోని వ్యవసాయ భూముల అమ్మకం, ప్రాంతీయ సంఘం ఆధీనంలో ఉండాలి
10. ఈ ప్రాంతీయ సంఘంలో 20 మంది సభ్యులు ఉండాలి. తెలంగాణలోని తొమ్మిది జిల్లాల ప్రతినిధులుగా 9 మంది శాసనసభ్యులను శాసనసభ ఎన్నుకోవాలి. సభలోని తెలంగాణ సభ్యులు పార్లమెంట్ నుంచి గానీ, అసెంబ్లీ నుంచి గానీ, ఆరు గురు సభ్యులను ఎన్నుకొంటారు. ముఖ్యమంత్రి, స్పీకర్ మినహా తెలంగాణ ప్రాంతానికి చెందిన మంత్రులంతా ఈ సంఘంలో సభ్యులుగా ఉంటారు.
11. ప్రాంతీయ సంఘాన్ని రాజ్యాంగంలో 371 ఆర్టికల్ ప్రకారం రాష్ట్రపతి నియమిస్తారు. అందువల్ల ఇది చట్టబద్ధమైన సంస్థ. ప్రణాళికా రచన, అభివృద్ధి వ్యవహారాలు, నీటి పారుదల, ఇతర వ్యవసాయ పథకాలు, పారిశ్రామికాభివృద్ధి, తెలంగాణలో ఉద్యోగాలు, ప్రజారోగ్యం, మద్యపాన నిషేధం వంటి అంశాలను ప్రాంతీయ సంఘం పరిశీలించి సముచిత నిర్ణయాలు తీసుకొంటుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, ప్రాంతీయ సంఘానికి మధ్య అభిప్రాయ భేదం కలిగితే తుది నిర్ణయం కోసం, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నివేదించవచ్చు. ఈ ఏర్పాటు మధ్యలో, మరో ఒప్పందం లేకపోతే సమీక్ష పది సంవత్సరాల తరువాత జరుగుతుంది.
12. మంత్రి వర్గ నిర్మాణంలో ఆంధ్రప్రాంతం నుంచి 60 శాతం, తెలంగాణ ప్రాంతంనుంచి 40 శాతం ఉండాలి. తెలంగాణ ప్రాంతం నుంచి ముస్లిం మంత్రి కూడా ఉండాలి.
13. ముఖ్యమంత్రి ఆంధ్ర ప్రాంతం వారైతే, ఉపముఖ్యమంత్రి తెలంగాణ వారై ఉండాలి. తెలంగాణ వ్యక్తి ముఖ్యమంత్రి అయితే కూడా ఇదే సూత్ర వర్తిస్తుంది. హోం, ఆర్థిక, రెవెన్యూ, ప్రణాళికాభివృద్ధి, వాణిజ్య, పారిశ్రామిక శాఖల్లో కనీసం రెండైనా తెలంగాణ వారికి ఇవ్వాలి.
14. హైదరాబాద్ ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు 1962 వరకు తెలంగాణకు ప్రత్యేక కాంగ్రెస్ కమిటీ ఉండాలని కోరుతున్నారు. దీనికి ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు అభ్యంతరం తెలియజేయలేదు.

దొమ్మటి తిరుపతి
ఫ్యాకల్టీ,
ఎస్ జే ట్యుటోరియల్స్

విద్య, ఉద్యోగ సమాచారం

రైట్స్ లిమిటెడ్‌లో...

ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ రైట్స్ లిమిటెడ్‌లో కాంట్రాక్ట్ ప్రాతిపదికన కింది పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- **మొత్తం ఖాళీలు:** 300
- **పోస్టులు:** ప్రొఫెషనల్స్
- **విభాగాలు:** సివిల్, జియో టెక్నికల్, ఆర్కిటెక్చర్, జియోఫిజిక్స్, సోషల్ సైన్స్, ఎలక్ట్రికల్ ఇంజినీర్, మెకానికల్, సిగ్నల్ అండ్ టెలికమ్యూనికేషన్, కెమికల్ తదితరాలు
- **దరఖాస్తు:** ఆన్‌లైన్‌లో
- **చివరితేదీ:** ఫిబ్రవరి 20
- **వెబ్‌సైట్:** www.rites.com

హెచ్‌ఆర్‌ఆర్‌ఎల్‌లో...

హెచ్‌సీపీఎల్-రాజస్థాన్ రిఫైనరీ లిమిటెడ్‌లో కింది పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- **మొత్తం ఖాళీలు:** 121
- **పోస్టులు:** జూనియర్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజినీర్, ఇంజినీర్, సీనియర్ మేనేజర్, ఆఫీసర్
- **విభాగాలు:** కెమికల్, మెకానికల్, సేఫ్టీ, ప్రాసెస్, ఎలక్ట్రికల్, ఫైర్ అండ్ సేఫ్టీ, క్వాలిటీ కంట్రోల్, టెక్నికల్ ప్లానింగ్
- **దరఖాస్తు:** ఆన్‌లైన్‌లో
- **చివరితేదీ:** ఫిబ్రవరి 8
- **వెబ్‌సైట్:** https://hrrl.in

సుప్రీంకోర్టులో..

సుప్రీం కోర్టు ఆఫ్ ఇండియాలో కింది ఖాళీల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- **మొత్తం ఖాళీలు:** 241
- **పోస్టులు:** జూనియర్ కోర్టు అసిస్టెంట్
- **అర్హతలు:** డిగ్రీ ఉత్తీర్ణత, కంప్యూటర్ నాలెడ్జ్, టైపింగ్, అనుభవం ఉండాలి
- **దరఖాస్తు:** వెబ్‌సైట్‌లో
- **చివరితేదీ:** మార్చి 8
- **వెబ్‌సైట్:** https://www.sci.gov.in

ఆన్‌లైన్‌లో స్టడీ మెటీరియల్

పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

- **గ్రూప్స్ :** కరెంట్ అఫైర్స్, జాగ్రఫీ

కోసం పై క్యూఆర్ కోడ్‌ను స్కాన్ చేయండి.

SANSKRIT MODEL PAPER -1

I. एकं श्लोकं पूरयित्वा तस्य भावं लिखत । 1 x 6 = 6 M
1. परिवर्तिनि ..... समुन्नतिम् ।
2. दुर्जनः ..... भयङ्करः ॥

II. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त । 1 x 6 = 6 M
1. रामः कः ? सः किमर्थं चित्रकूटम् अगच्छत् ? तत्र किमभवत् ।
2. कृष्णबलरामयोः । गुरूपसदनं, गुरुपुत्ररक्षणं च विवृणुत ।

III. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त । 1 x 6 = 6 M
1. दयालोः नागार्जुनस्य दानशीलताम् उपवर्णयत ।
2. शिबिचक्रवर्तिनः भूतदयां विवृणुत ।

IV. चतुर्णां प्रश्नानां समाधानानि लिखत । 4 x 2 = 8 M
1. वणिजः पत्नी का ? तयोः पुत्रस्य नाम किम् ?
2. हीरालालस्य माता कति रोटिकाः निर्मितवती ?
3. पेटिका कैः पूरिता आसीत् ?
4. राजा सुकृतशर्मा एकदा किम् अचिन्तयत् ?
5. संजीवस्य पिता किमभिधाय राजीवम् अभ्यनन्दत् ?
6. हिरालाले परिवर्तने आगते सः किमकरोत् ?
7. अब्दुल् कलामः कैः पुरस्कारैः सम्मानितः ।
8. संजीवः कुत्र निवसति ? विद्यालयं च सः कथमागच्छति ?

V. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत । 2 x 3 = 6 M
1. रक्षसां निहतान्यासन् सहस्राणि चतुर्दश ।
2. ग्राहं हत्वा मोक्षयध्वं माम् ।
3. लीलामनुष्य हे विष्णो युवयोः करवाम किम् ।
4. ज्ञातं ते खलु मुख्योऽयं भक्तेषु मम नारदः ।

VI. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत । 2 x 3 = 6 M
1. किं त्वं साम्प्रतं प्रजापतिं जेतुमुद्यतः ।
2. एषा वैद्यवेषं विधाय मह्यं जीवितं व्यतरत् ।
3. शरणागतस्य परिपालनमेव राज्ञः प्रथमो धर्मः ।
4. पुत्रवद् अहं युवां सेविष्ये ।

VII. द्वौ लघुप्रश्नौ समाधत्त । 2 x 3 = 6 M
1. मौनं केषां कुत्र च विभूषणम् ?
2. पार्थः द्रोणं किमिति अभ्यभाषत ?
3. भरतः रामं किमिति वचोऽब्रवीत् ?
4. मनसः रसायनानि कानि ?

VIII. द्वौ लघुप्रश्नौ समाधत्त । 2 x 3 = 6 M
1. कीर्तिसेना कथं गृहे अवसत् ?
2. भगवता समुद्रः किमिति अभिहितः ?
3. कः किमर्थम् अरण्यानीं समागच्छत् ?
4. जगदीशः कस्मिन् मनः अधात् ?

IX. एकेन पदेन समाधत्त । 5 x 1 = 5 M
1. कः पशुः भवति ? 2. यदूत्तमौ कौ ?
3. गुहः कः ? 4. प्राणिनां परं सुखदा का ?
5. सलिले अवगाढं द्रोणं कः जग्राह ?

X. एकेन पदेन समाधत्त । 5 x 1 = 5 M
1. चिरायुः कं यौवराज्ये अभिषिक्तवान् ?
2. श्येनः कम् अन्वधावत् ?
3. धनपालितः कीर्तिसेनां कस्मै ददौ ?
4. जगदीशः किं शास्त्रं प्रति आकृष्टः अभवत् ?
5. दशरथस्य इषुणा कः हतः ?

XI. संवित्परीक्षा - अधोनिर्दिष्टकथां पठित्वा, प्रश्नान् समाधत्त। 5 x 1 = 5 M

पुरा कश्चन सन्यासी स्वेन आर्जितं धनम् एकस्मिन् ताम्रभाजने निक्षिप्य अरक्षत् । सः एकदा मकरसङ्क्रान्तिपर्वदिने पर्वस्नानार्थं नदीम् अगच्छत् । धनपूर्णं ताम्रघटं कुटीरे त्यक्तुं भीतः सः तं गृहीत्वैव अगच्छत्। नद्याः तीरे गर्तं कृत्वा धनघटं तस्मिन् निक्षिप्य गर्तं पूरितवान् । अभिज्ञानार्थं तस्य उपरि सैकतलिङ्गम् एकं विन्यस्य स्नानार्थम् अगच्छत् । तं दृष्ट्वा इतरे जनाः तस्मिन् तीर्थे सैकतलिङ्गस्य पूजा समुदाचारः स्यात् इति अमन्यन्त । अतः ते अपि तथैव अकुर्वन्। स्नात्वा प्रत्यागतः सन्यासी नदीतीरं सैकतलिङ्गमयम् अपश्यत् । तेषां लिङ्गानां मध्ये आत्मना न्यस्तम् अभिज्ञानलिङ्गं ज्ञातुम् असमर्थः निर्विण्णः अभवत् ।

नीतिः गतानुगतिको लोकः न लोकः पारमार्थिकः ।

1. सन्यासी स्वेन आर्जितं धनं कथम् अरक्षत् ?
2. सन्यासी कदा किमर्थं च नदीम् अगच्छत् ?
3. नद्याः तीरे सन्यासी किम् अकरोत् ?
4. इतरे जनाः किमिति अमन्यन्त ?
5. अस्याः कथायाः का नीतिः ?

XII. चत्वारि सन्धिनामनिर्देशसहितं विघटयत । 4 x 2 = 8 M
1. वधूहः 2. गङ्गेति 3. तथैव 4. गजाननः
5. नरेन्द्रः 6. नवौषधम् 7. गुरूपदेशः 8. उदरेऽर्भकम्

XIII. चत्वारि नामनिर्देशसहितं सन्धत्त । 4 x 2 = 8 M
1. विद्या + अर्थी 2. परम + ईशः
3. महा + ऐक्यता 4. प्रति + उपकारः
5. तौ + अत्र 6. गते + अपि
7. शशी + इव 8. धातृ + ऋणम्

XIV. द्वयोः शब्दयोः अन्त - लिङ्ग - वचन मात्र निर्देशसहितं रूपाणि लिखत । 2 x 4 = 8 M
1. भानुः 2. सीता 3. मधु

XV. द्वयोः धात्वोः निर्दिष्टानि लकाररूपाणि लिखत । 2 x 3 = 6 M
1. अपठत् 2. हसिष्यति
3. गच्छेत् 4. वन्देताम्

XVI. संस्कृतभाषया अनुवदत । 5 x 1 = 5 M
1. Character is the ultimate ornament.
2. India is the land of work. 3. Student salutes teacher.
4. Let your mother be your God.
5. Truth alone wins.

Vedantham Godadevi
Sr. Sanskrit Lecturer
Sri Chaitanya Jr. College,
D.D. Colony, Hyderabad
Cell : 83094 41897

వ్యాన్ అలేన్ వలయం

- దీన్ని మొదటగా 1958లో జోసఫ్ వాన్ హాలెన్ కనుగొన్నారు.
- విశ్వాంతరాలంలో నుంచి భూమి వైపు వచ్చే ప్రాథమిక కణాల్లో గల ఎలక్ట్రాన్స్, పాసిట్రాన్స్, ప్రొటాన్, న్యూట్రాన్, అయాన్‌లల్లో కొన్ని ఆవేశిత కణాలు భూమి అయస్కాంత క్షేత్రం వల్ల వికర్షించబడి భూమి చుట్టూ వృత్తాకార మార్గంలో ఒక వలయం వలే పరిభ్రమిస్తుంటాయి. ఈ వలయాన్ని వ్యాన్ అలేన్ వలయం అంటారు.
- ఈ వలయాన్ని భూమి చుట్టూ పరిభ్రమిస్తున్న వ్యోమగాములు మూడగలుగుతారు.
- వాన్ హాలెన్ రేడియేషన్ బెల్టులో 2 వలయాలు ఉంటాయి.

- 1. వెలుపలి వలయం : ఇది ఎలక్ట్రాన్‌లను కలిగి ఉంటుంది.
- 2. లోపలి వలయం: ఇది ఆవేశ పూరిత ప్రోటాన్లను కలిగి ఉంటుంది.

భూ అయస్కాంత క్షేత్రం – తీవ్రత
- భూ అయస్కాంత క్షేత్ర తీవ్రత ధ్రువాల వద్ద చాలా ఎక్కువగా, భూ మధ్యరేఖ దగ్గర తక్కువగా ఉంటుంది.
- జియోమాగ్నెటిక్ ఈక్వెటార్ భారత దక్షిణాగ్రానికి దగ్గరగా వెళ్తున్నది

నోట్: పై లక్షణం ఆధారంగా భూమ్యాకర్షణ తక్కువగా ఉన్న ప్రదేశమైన తుంబా(కేరళ) వద్ద అంతరీక్ష ప్రయోగ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేశారు.
- ఈ తీవ్రతను కలిపే రేఖా చిత్రం
- ఈ చార్ట్ ప్రకారం భూమిపై తక్కువ అయస్కాంత తీవ్రత గల ఖండం– దక్షిణ అమెరికా